

॥७२॥ इ० उ० नै० भा० त्र्यशीतितमोऽध्यायः ॥८३॥ ॥७३॥ प्रयांतमिति ॥१॥ ॥२॥ ॥३॥ देवानिशकुनानि औत्पातिकानि अशकुनानि ॥४॥ ॥५॥ प्रत्यक्प्रतीपं ऊर्द्धः प्रवाहंकृतवत्यः ॥६॥ ॥७॥ ॥८॥ स्वेशरीरं छायापुरु
यात्यविघ्नेन वै वीरद्रक्ष्यामस्त्वांसभागतं ॥ आसीनमासने दिव्ये बलतेजः समाहितं ॥ ७२ ॥ इति श्रीमहाभारते उद्योगपर्वणि भगवद्गीतानपर्वणि श्रीकृष्णप्रस्था
ने त्र्यशीतितमोऽध्यायः ॥८३॥ ॥७४॥ वैशंपायन उवाच प्रयांतदेवकीपुत्रं परवीररुजोदश ॥ महारथामहाबाहुमन्वयुः शस्त्रपाणयः ॥ १ ॥ पदाती
नांसहस्रंच सादिनांच परंतप ॥ भोज्यंच विपुलं राजन् प्रेष्याश्च शतशोपरे ॥ २ ॥ जनमेजय उवाच कथं प्रयातो दाशार्हो महात्मा मधुसूदनः ॥ कानि वा ब्रज
तस्तस्य निमित्तानि महौजसः ॥ ३ ॥ वैशंपायन उवाच तस्य प्रयाणे यान्यासन्निमित्तानि महात्मनः ॥ तानि मे शृणु सर्वाणि देवान्यौत्पातिकानि च ॥ ४ ॥
अनभ्रेशनिनिर्घोषः स विद्युत्समजायत ॥ अन्वगेव च पर्जन्यः प्रावर्षद्विघने भृशं ॥ ५ ॥ प्रत्यगूढमहानयः प्राङ्मुखाः सिंधुसप्तमाः ॥ विपरीतादिशः सर्वानप्राज्ञा
यत किंचन ॥ ६ ॥ प्राज्वलन्नग्नयो राजन् पृथिवीसमकंपत ॥ उदपानाश्च कुंभाश्च प्रासिंचन् शतशोजलं ॥ ७ ॥ तमः संवृतमप्यासीत् सर्वजगदिदं तथा ॥ नदिशो
नादिशो राजन् प्रज्ञायंते स्मरेणुना ॥ ८ ॥ प्रादुरासीन्महाऊच्छ्रब्दः स्वेशरीरं न दृश्यते ॥ सर्वेषुराजन्देशेषु तदद्भुतमिवाभवत् ॥ ९ ॥ प्रामथाद्वास्तिनपुरं वातो दक्षिण
पश्चिमः ॥ आरुजन्गणशो वृक्षान् परुषोऽशनिनिःस्वनः ॥ १० ॥ यत्र यत्र च वार्ष्णेयो वर्तते पथि भारत ॥ तत्र तत्र सुखो वायुः सर्वचासीत्पदक्षिणं ॥ ११ ॥ वर्ष
पुष्पवर्षं च कमलानि च भूरिशः ॥ समश्च पंथानि दुःखो व्यपेतकुशकंटकः ॥ १२ ॥ संस्तुतो ब्राह्मणैर्गीर्भिस्तत्र तत्र सहस्रशः ॥ अर्च्यते मधुपर्केश्च वसुभिश्च वसुप्रदः
॥ १३ ॥ तं किरंति महात्मानं वन्यैः पुष्पैः सुगंधिभिः ॥ स्त्रियः पथि समागम्य सर्वभूतहिते रतं ॥ १४ ॥ सशालिभवनं रम्यं सर्वसस्य समाचितं ॥ सुखं परमधर्मिष्ठम
भ्यगाद्भरतर्षभ ॥ १५ ॥ पश्यन्बहुपशून् ग्रामान् रम्यान् लहयतोषणान् ॥ पुराणि च व्यतिक्रामन् प्राणा विविधानि च ॥ १६ ॥ नित्यं लृष्टाः सुमनसो भारतैरभि
रक्षिताः ॥ नो द्विग्नाः परचक्राणां व्यसनानामको विदाः ॥ १७ ॥ उपप्लव्यादथागम्य जनाः पुरनिवासिनः ॥ पथ्यतिष्ठन्तसहिता विष्वक्सेन दिदृक्षुः ॥ १८ ॥ ते तु
सर्वे समायांत मग्निमिद्धमिव प्रभुं ॥ अर्चयामासु रर्चाहं देशातिथिमुपस्थितं ॥ १९ ॥ दृक्स्थलं समासाद्य केशवः परवीरहा ॥ प्रकीर्णरश्मावादित्ये व्योम्नि वै लो
हितायति ॥ २० ॥ अवतीर्य रथात्तूर्णं कृत्वा शौचं यथाविधि ॥ रथमोचनमादिश्य संध्यामुपविवेश ह ॥ २१ ॥

षशरीरं ॥ १ ॥ दक्षिणपश्चिमः निर्ऋतिदेशः ॥ १० ॥ औत्पातिकान्युक्ता देवान्याह यत्र यत्रेति ॥ ११ ॥ १२ ॥ १३ ॥ १४ ॥ भवन्ति अस्मिन्निमित्तं भवनं क्षेत्रं ॥ १५ ॥ १६ ॥ १७ ॥ उपप्लव्यात्पामात् ॥ १८ ॥ १९ ॥ २० ॥ २१ ॥